Tilsynserklæring for skoleåret 2024/2025 for Kolding Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 621024	Skolens navn: Kolding Friskole

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Marieke Brinck

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
13-11-2024	0. klasse	matematik	Naturfag	Marieke Brinck
13-11-2024	Alle klasser	Morgensamling	Humanistiske fag	Marieke Brinck
13-11-2024	1. klasse	P-fag	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
13-11-2024	2. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
13-11-2024	9. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
13-11-2024	8. klasse	matematik	Naturfag	Marieke Brinck
13-11-2024	7. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
13-11-2024	6. klasse	Natur/Teknik	Naturfag	Marieke Brinck
26-11-2024	4. klasse	Natur/Teknik	Naturfag	Marieke Brinck
26-11-2024	5. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
26-11-2024	3. klasse	matematik	Naturfag	Marieke Brinck
26-11-2024	9. klasse	Geografi	Naturfag	Marieke Brinck

26-11-2024	6. klasse	P-fag	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
19-02-2025	8. klasse	Matematik	Naturfag	Marieke Brinck
19-02-2025	0. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
19-02-2025	1. klasse	P-fag	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
19-02-2025	5. klasse	Natur/Teknik	Naturfag	Marieke Brinck
19-02-2025	5. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
19-02-2025	9. klasse	Samfundsfag	Humanistiske fag	Marieke Brinck

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

I dette, mit første, tilsynsår på Kolding Friskole har jeg prioriteret at besøge skolen tre hele dage og observere undervisning i alle klasser inden for de tre fagområder. Jeg har i forbindelse med mine besøg haft samtaler med skolens leder, lærere og pædagoger om undervisningen herunder blandt andet brug af materialer, elevernes niveau og undervisningsdifferentiering.

Mine dage på friskolen er startet med deltagelse ved skolens morgensamling, som afholdes alle hverdage. Morgensamlingerne har indeholdt oplysende elementer og derfor har jeg valgt at placere nogle af dem under det fagområde, som morgenens tema relaterede til.

Jeg har løbende snakket med skolens elever om deres oplevelse af undervisningen, om frikvarterer og det at gå på Kolding Friskole. Jeg har desuden set og vurderet anvendt undervisningsmateriale i nogle fag og talt med lærere og elever om dette.

Af friskolens hjemmeside fremgår det, at skolen selv har udarbejdet fagplaner (fagbeskrivelser) i alle fag.

I denne rapport har jeg valgt at inddrage korte beskrivelser af noget af den observerede undervisning, da disse er udvalgte eksempler, der ligger til grund for min samlede vurdering af, om undervisningen på Kolding Friskole står mål med undervisningen i folkeskolen.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

På mine besøg har jeg set en del undervisning inden for det humanistiske fagområde. Jeg har observeret elever, der i høj grad har haft det faglige niveau, der skulle til for at kunne løse de stillede opgaver og svare på spørgsmål - enten mundtligt eller skriftligt. Jeg har set mange elever vise interesse og nysgerrighed for at lære mere. Undervisningen har fundet sted i miljøer, hvor eleverne turde spørge om hjælp, når der var noget, de ikke forstod. Eksempler på dette har jeg bl.a. fra observation af undervisning i dansk, samfundsfag, engelsk og morgensamling. Herunder følger udvalgte iagttagelser: I en dansktime i indskolingen var de i gang med at læse og gennemgå en kageopskrift fra arbejdsbogen. Derefter fortalte læreren med begejstring i stemmen om nisser op gennem tiden. Børnene lyttede nysgerrigt, spurgte og bød lidt ind lidt ind undervejs. Efter fortællingen måtte eleverne tegne deres egen nisse, mens de hørte julemusik. I en dansktime i udskolingen havde læreren på forhånd uddelt forskellige bøger til eleverne. Bøgerne tilhørte serien: ”Sidste dag i niende”. I denne time skulle eleverne snakke med deres sidemakker om, hvad de ville gøre, hvis de vidste, at der kun var én dag tilbage i deres liv og derefter skrive dette som et vers eller et rim. Elevernes indbyrdes drøftelser var med til at inspirere og igangsætte idéer. Den efterfølgende opsamling viste en stor variation i prioritering af elevernes ønsker. Mange elever bød ind under opsamlingen. I en anden udskolingsklasse arbejdede de med forskellige fremstillingsformer i dansk. Dette foregik på en lidt anderledes måde, end man almindeligvis gør. De unge mennesker skulle selv i løbet af de efterfølgende 14 dage udarbejde forskellige typer af tekster. De unge var glade for, at det var mere frit, at de selv kunne bestemme rækkefølgen for deres arbejde. De fortalte også, at det var megapositivt, at de måtte arbejde sammen. De gav udtryk for, at de ville ønske, at der var mere af dette - også i andre fag. En morgensamling var der efter dagens sang fokus på bandeord. Dette blev gjort gennem et levende og energisk fremført oplæg om bandeord i et historisk perspektiv - fra religionsbandeord, sygdomsbandeord og kropsbandeord til engelskinspirerede bandeord og de mindre slemme bandeord. Med humor, liv og et fint blik for, at alle ind i mellem kommer til at bande, blev der her fortalt om noget, som vi sjældent taler om. I en indskolingstime efter denne morgensamling om bandeord snakkede de voksne med de yngste elever om, hvorfor det mon er, at man helst ikke skal sige bandeord. Flere elever kom med deres svar, og de blev lyttet til.

Sammen nåede de frem til, at søde mennesker og bandeord ikke passer sammen, men at man godt må bande, når man slår sig eller hvis man er ude i en helt særlig situation. Efter denne intro blev dagens rutiner gennemført. En elev blev valgt til "dagens lærer" og skulle på en i-pad skrive dato, årstal og årstid. Dette lykkedes på meget fin vis, kærligt støttet og anerkendt af de voksne. Eleven var efterfølgende meget stolt af sin bedrift.

I en samfundsfagstime i udskolingen skulle eleverne først i deres bordgrupper se tilbage på et tidligere emne, Økonomi og bæredygtig vækst, og repetere de vigtigste pointer derfra.

Derefter blev det nye emne, Lykke, præsenteret. Indledningsvist skulle eleverne forholde sig til deres eget syn på lykke og forsøge at forklare deres forståelse. Dette blev efterfulgt af en præsentation af Maslows behovspyramide. Under denne gennemgang blev eleverne inddraget og lyttet til. Det virkede til at være et trygt rum, hvor flere elever åbent fortalte og afprøvede deres syn på disse store livsspørgsmål. Læreren var også åben og bidrog med egne erfaringer på en god måde i relevante sammenhænge. Eleverne fremstod motiverede og nysgerrige.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Også inden for det naturfaglige fagområde har jeg set undervisning tilpasset elevernes niveau og flere eksempler på situationer, hvor indholdet har vakt elevernes nysgerrighed. Jeg har udvalgte eksempler fra morgensamling, matematik og natur/teknik.

En morgen handlede morgensamlingen om grønlandshajen. En lærer fortalte og viste billeder af det meget langsomme dyr, der kan blive op til 500 år gammel! Børn og voksne lyttede, tydeligt optaget af fortællingen om disse helt særlige dyr. På vej væk fra morgensamlingen hørte jeg flere elever stille yderligere spørgsmål og snakke om dette særlige dyr.

I en lektion hos de yngste elever startede de sammen med at forsøge at huske gårsdagens aktivitet: indsamling af blade med tre forskellige farver. En elev havde siddet og tænkt over noget helt andet og spurgte : "Hvorfor bliver dit stearinlys mindre?". Den voksne svarede på det stillede spørgsmål og fortsatte efterfølgende med morgenens rutiner. Læreren bakkede op, støttede og anerkendte, og godt hjulpet af pædagogen arbejdede de samtidig med at få de resterende til at lytte. Efter en sjov leg, skulle de øve tallene.

I en matematiktime i udskolingen skulle eleverne arbejde videre med at lave en video, hvor hver gruppe skulle forklare og komme med eksempler på brug af formler for matematiske figurer fx trapez og cylinder. Eleverne arbejdede meget koncentreret med opgaven. De gav udtryk for, at de syntes, det var en god måde at lære det på.

I Natur/teknik på mellemtrinnet arbejdede de en periode med temaet søvn. Eleverne var i gang med at lave en PP-

præsentation, hvor eleverne i grupper skulle forklare alle de vigtige pointer fra forløbet. Ifølge læreren havde der især været fokus på fakta om søvn samt, hvordan den enkelte elev kunne ændre eventuelt dårlige søvnvaner.

I en anden natur/teknik time var de ved at afslutte emnet søvn. Disse elever var lidt yngre, og for flere var det udarbejdelsen af PP og det at finde og indsætte billeder, der var i fokus. Alle grupper skulle fremlægge deres PP resten af klassen. Nogle elever var meget optaget og havde tydeligvis fået meget ud af forløbet.

I min vandren rundt på skolen kom jeg forbi nogle elever fra mellemtrinnet, der sad på gangen og arbejdede med forløbet Mit drømmeværelse, hvor eleverne for 20.000 kr skulle indrette et drømmeværelse på 3x4 kvadratmeter. Eleverne skulle arbejde individuelt, men de måtte gerne sidde sammen. Nogle elever fortalte mig, at de syntes, at det var en rigtig god opgave, for det var noget, de kunne bruge i virkeligheden.

I en matematiktime i indskolingen skulle eleverne arbejde med minusstykker. I en venlig tone blev programmet gennemgået, og eleverne arbejdede efterfølgende i deres arbejdsbog godt hjulpet af de to voksne. Eleverne turde spørge om hjælp og var ikke bange for at sige det, hvis de syntes, det var svært. Efter en "lufter" (ud i 10 minutter) skulle de lave regnehistorier. Det var der nogle elever, der glædede sig til.

I en matematiktime i udskolingen skulle eleverne i par lave en webprøve i emnet statistik. De to lærere havde besluttet, at eleverne én gang om ugen i en periode skulle arbejde med fokus på talbehandling og talforståelse, uden anvendelse af hjælpemidler. Alle elever havde det faglige niveau til at byde ind. Undervejs blev de hjulpet af de to lærere, der både kom med forklaringer og spørgsmål. I flere tilfælde lykkedes det lærerne at svare ved at stille et modspørgsmål, der fik eleverne til selv at komme frem til en fremgangsmåde. Alle elever var engagerede i opgaven. Ifølge de to erfarne lærere havde denne klasse et mere homogent fagligt niveau end man almindeligvis kan møde i udskolingen. I 8. og 9. klasse arbejder de ikke med ét bestemt lærebogssystem. I stedet hentede de to erfarne lærere materialer og inspiration fra mange forskellige kilder og forsøgte derved at skabe større variation i matematikundervisningen.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Inden for det praktisk-musiske fagområde har jeg i dette skoleår observeret undervisning i p-fag (billedkunst) og musik.

Jeg kom ind i en indskolingsklasse, mens de alle arbejdede meget koncentreret med at lave kroppen til en engel. De havde tegnet hver deres engel, klippet og viklede nu garnrester rundt om en papengel. Eleverne forklarede

stolt, at englene skulle sælges på årets julemarked.

Læreren forklarede, støttede og hjalp i en rolig, rar og venlig tone. I få situationer, hvor dette var nødvendigt, var læreren bestemt og meget tydelig. Det virkede godt på de involverede elever, og de fortsatte derefter med deres engel.

I denne p-fagstime på mellemtrinnet skulle de gøre så meget som muligt klar til skolens julemarked den efterfølgende lørdag. Det handlede om at få færdiggjort julehjerter og stjerner i stof. Disse elever fik både trænet at tegne efter en skabelon, klippe, sy på symaskine og sy i hånden. De elever, der lavede kuglebaner i pap, havde selv designet kuglebanen. De brugte limpistolen til at få rammerne sat godt fast. Eleverne var glade for, at de selv havde været med til at vælge, hvad de ville lave.

De to lærere gik konstant rundt og hjalp alle elever på en støttende måde i en god tone. Eleverne arbejdede koncentreret. Da alle elever var kommet godt i gang, var der arbejdsro.

I en indskolingstime i p-fag kom jeg ind i en lektion, hvor lokalet summede af kreativitet. Alle elever arbejdede koncentreret med at skabe, tegne eller klippe forskellige produkter med relation til temaet Fastelavn. Eleverne havde adgang til forskellige materialer og de to voksne støttede, inspirerede og gav gode faglige råd. Mange elever var så optaget af at skabe, at det var svært at skubbe dem over i oprydningsfasen.

I en musiktime på mellemtrinnet skulle eleverne øve sange, der skulle opføres til en stor kor-koncert sammen med Odense Big Band og andre elever fra skoler i Kolding i løbet af foråret. De startede med at lytte til en nye sang, de skulle lære, FOMO. Læreren forsøgte løbende at inddrage musikudtryk, hvor det var relevant. Eleverne øvede teksten, og læreren stillede spørgsmål til, om eleverne kendte følelsen af at være bange for at gå glip af noget. Elever bidrog, læreren lyttede og stillede uddybende spørgsmål. Inden eleverne gik ud af klassen, skulle de på skift lytte til, om en akkord var fx hhv. dur, mol eller dim.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

På baggrund af mine besøg inden for alle tre fagområder, samtaler med ledelsen om undervisningsplanen og samtaler med lærerne, er det min vurdering, at skolens samlede undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Dette er desuden vurderet på baggrund af lærernes valg af materialer, elevernes evne til at løse opgaverne, elevernes bidrag i undervisningen og Kolding Friskoles prøveresultater.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

På Kolding Friskole er der mange tegn på, at friskolen i hele sit virke forbereder børnene til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

Eksempler på dette ses blandt andet via skolens gode samarbejde med eksterne aktører, herunder blandt andet UU-vejledningen, Ungdomsskolen og PPR-psykologen.

Yderligere tegn på, at skolen lever op til frihed- og folkestyrekravet, ses desuden i udskolingen, hvor der for

eksempel arbejdes med EU og Grundloven. I den observerede undervisning har jeg i flere sammenhænge oplevet situationer, hvor eleverne gennem åbne spørgsmål fra underviseren opfordres til stillingtagen og argumentation. Undervisningsmiljøet er generelt tillidsfuldt og trygt, og eleverne stiller gerne (mange) spørgsmål. Der praktiseres generelt god klasseledelse, hvor eleverne i en anerkendende tone opmuntres til at deltage.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

I den observerede undervisning har jeg set mange eksempler på udviklingen af elevernes demokratiske dannelse. Afhængigt af klassetrin, fag og indhold har jeg observeret stor forskel på graden af medbestemmelse og inddragelse. Det ses tydeligt (og fortælles af elever), at det er motiverende (sjovere), når de selv får lov til at bestemme lidt mere - både i form af valgfrihed i indhold og arbejdsform.

På Kolding Friskole har de i dette skoleår haft en musical, hvor alle elever har oplevet ikke blot at deltage, men alle har været med til at bidrage til udviklingen af stykket. Med afsæt i en beskrevet idé, er eleverne med til at finde på replikker og ageren på scenen, lys og lyd.

Det forpligtende fællesskab erfares også i forbindelse med den årlige lejrskole, der finder sted via et skolebytte. Alle skolens elever fra 0. til 9. klasse deltager i lejrskolen, så for at kunne hjælpe 0. klasserne, arbejdes der med en Storsøskende-ordning. Alle elever i 8. klasse får en elev fra 0. klasse, som de i den første halvdel af skoleåret skal lære godt at kende, så de ældste elever kan støtte og hjælpe de yngste elever, når de er på lejrskole.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

I følge skolens leder arbejdes der med dette i 8. og 9. klasse samt i andre situationer, hvor det naturligt opstår.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Ved optag af nye elever forsøger skolen at sikre så lige kønsfordeling, som det er muligt.
I forbindelse med ansættelser, kigges der i første omgang på det enkelte menneske og kompetencer, derefter køn, da diversitet også anses som værdifuldt.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolen har et elevråd, der fungerer fra 4. klasse, har tilknyttet en lærer, der kalder elevrådet sammen cirka én gang om måneden. Hvert år spørger ledelsen elevrådet om holdninger til udvalgte tiltag. Elevrådet peger desuden på, hvilke forandringer, de mener, der skal til for at gøre friskolen endnu bedre. I år har elevrådet for eksempel ønsket, fået bevilliget og købt en cykelrampe.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Lederen oplever, at de i sidste år har lavet flere underretninger. Hvis de på skolen er i tvivl, om der skal laves en underretning, kontakter skolen den fremskudte funktion i Kolding Kommune, Skoda, og får relevant bistand.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Ja

21.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
Foreningen til støtte af Grundtvig-Koldske Friskoler m.m. i Region Syddanmarknk	Bramdrupskovvej 25, 6000 Kolding	103248,00

21.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

103248,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

På baggrund af dette skoleårs tilsynsbesøg, samtaler med lærere, elever og skolens leder samt undersøgelse af skolens undervisningsplaner er det min vurdering, at Kolding Friskole leverer et undervisningstilbud, der til fulde opfylder, hvad der kan forventes. Det er en friskole, der på meget fin vis forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens værdier lever, og der arbejdes tydeligt og fortsat på at styrke elevernes demokratiske dannelse gennem en oprigtig interesse for at lytte til eleverne, inddrage og give mere medbestemmelse.

Jeg glæder mig til at komme tilbage til denne velfungerende friskole i næste skoleår og se endnu flere tegn på denne udvikling.